voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 februari 2015

onderwerp	Update ontwikkelingen Wezo
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Borchers, F (Fred) 5127
eenheid/afdeling	Sociale Zaken SZA
bijlagen	Voorstel: Informatienota Update ontwikkelingen Wezo

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. de voortgang en planning rondom de governance van Wezo:
    1. Wezo NV overdracht aandelen;
    2. opheffing GR WEZO;
    3. verkenning samenwerking Wezo en SoZaWe Zwolle binnen de Participatiewet, en;

de prognoses jaarrekening 2014 en begroting 2015 Wezo NV.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 12 januari 2015

Onderwerp	Update ontwikkelingen Wezo
Versienummer	V1 12-01-2015

Portefeuillehouder Jan Brink

Informant F Borchers en M.T.C. de Boer-Boekhorst
Eenheid/Afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid/Beleid Advies en Control
Telefoon 038 498 5127
Email F.Borchers@zwolle.nl en MTC.de.Boer-Boekhorst@zwolle.nl

Bijlagen Beleidsproces wijziging governance Wezo

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. de voortgang en planning rondom de governance van Wezo:
    a. Wezo NV overdracht aandelen;
    b. opheffing GR WEZO;
    c. verkenning samenwerking Wezo en SoZaWe Zwolle binnen de Participatiewet, en;
2. de prognoses jaarrekening 2014 en begroting 2015 Wezo NV.

Datum 12 januari 2014

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Wezo NV voert in opdracht van de Gemeenschappelijke Regeling WEZO (GR) namens vijf gemeenten (Zwolle, Zwartewaterland, Raalte, Dalfsen en Hattem) de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. In de laatste jaren zijn de randvoorwaarden voor deze uitvoering sterk aan veranderingen onderhevig. Zo wordt er fors bezuinigd op de rijksbijdrage, die met de invoering van de Participatiewet wordt samengevoegd met de rijksbijdrage voor re-integratie van bijstandsgerechtigden. De Wsw blijft naast de Participatiewet bestaan, maar de instroom in de Wsw stopt. Hierdoor zal het werknemersbestand Wsw door natuurlijke uitstroom (pensionering) in globaal 40 jaar tot nihil reduceren.

Deze randvoorwaarden maken dat de bedrijfsvoering en exploitatieresultaten van Wezo NV zwaar onder druk komen te staan. Gemeenten zijn eindverantwoordelijk voor de Wsw-medewekers en deze resultaten, waarbij Zwolle het hoofddeel (bijna 75%) heeft. Ook zijn er in Zwolle relatief veel Wsw-medewerkers met een zwaardere arbeidshandicap en daardoor lagere verdiencapacitiet werkzaam in de Wsw. De dubbele bestuursstructuur (GR WEZO en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Wezo NV) en deze ontwikkelingen hebben geleid tot een heroverweging van de governance om zo meer grip op de bedrijfsvoering en resultaten van Wezo NV te krijgen en het werkaanbod voor Wsw-medewerkers te kunnen blijven garanderen.

We ontkomen er (nu nog) niet aan juridisch onderscheid te maken in GR WEZO en Wezo NV. We willen benadrukken, dat wanneer we het met elkaar over Wezo hebben, dat het dan gaat om onze Wsw-medewerkers voor wie wij een maatschappelijke en wettelijke verantwoordelijkheid hebben. Door de Rijksbezuinigingen is een sluitende exploitatie van deze verantwoordelijkheid in de toekomst een groot financieel risico. Het is daarom van groot belang de grip op Wezo te vergroten en maatregelen te nemen om de financiële risico's zo laag mogelijk te houden.

Op 25 augustus 2014 heeft daarom de raad van Zwolle besloten zich bereid te verklaren 100% eigenaar van Wezo NV te worden en op 15 december heeft de raad besloten in te stemmen met de opheffing van GR WEZO per 1 januari 2016 om zo te komen tot één juridische entiteit voor Wezo.

In de vergadering van de raad van de gemeente Zwolle van 1 december 2014 is meningsvormend gesproken over de opheffing van GR WEZO. Wethouders Vedelaar en Brink hebben de raad daarin toegezegd hem te informeren over de planning en voortgang van de onderhandelingen met betrekking tot de aandelen van Wezo NV. Met deze nota wordt deze toezegging afgedaan. Ook is de raad toegezegd een visie op de toekomst van Wezo binnen de gemeente Zwolle te presenteren.

Naast deze update willen wij u informeren over de actualiteit van de begroting 2015 van Wezo NV en de prognose jaarrekening 2014 van Wezo NV.

Datum 12 januari 2014

Kernboodschap: Zwolle enig eigenaar van Wezo
Op 1 januari 2016 is gemeente Zwolle 100% eigenaar van één entiteit voor de uitvoeringsorganisatie Wsw. Om dit te kunnen bereiken, is besloten tot opheffing van GR WEZO en zal in 2015 met de huidige aandeelhouders van Wezo NV worden onderhandeld over de aandelen.

De gemeente Zwolle wil maximaal grip op de bedrijfsvoering en exploitatieresultaten van Wezo NV. In de huidige situatie heeft Zwolle 50% stemrecht terwijl ze bijna 75% van de aandelen bezit en ook voor bijna 75% verantwoordelijk is voor het exploitatieverlies dat al een aantal jaren van toepassing is en ook de komende jaren verwacht wordt. En -op zijn minst even belangrijk- willen we de zorg voor alle Wsw-medewerkers kunnen waarborgen door een direct (meerderheids)belang. Als enig eigenaar willen wij wel de overige gemeenten een infrastructuur aanbieden voor de uitvoering van hun Wsw-taak. Of en hoelang deze gemeenten hier gebruik van (blijven) maken is onderdeel van de onderhandelingen over de aandelen.

De wijzigingen in de wetgeving en bezuinigingen op het rijksbudget maken van 2015 het momentum de infrastructuur voor de onderkant van de arbeidsmarkt te herijken. Zonder ingrijpen groeien tekorten bij Wezo NV en moet Zwolle uit algemene middelen structureel grote bedragen bijdragen in de exploitatie. Zwolle heeft nu nog 50% stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) mvan de NV-constructie waarbij grip op de bedrijfsvoering juridisch zeer gering is. De urgentie om ook op bedrijfsvoering in te kunnen grijpen is nu erg groot.

Door breder te kijken dan alleen de bedrijfsvoering van Wezo NV kan mogelijk efficiencyvoordelen worden behaald. Daarom verkennen Wezo NV en Zwolle de mogelijkheden de kennis en kunde van Wezo en die van de eigen organisatie (Szw) op de meest effectieve manier op elkaar aan te laten sluiten met het oog op het maximale, maatschappelijke rendement.

1a. Wezo NV overdracht aandelen
Voor het onderhandelingsproces is een zorgvuldige projectinrichting. Voordat de onderhandelingen kunnen beginnen, wil de gemeente Zwolle inzage in de liquiditeit en solvabiliteit van Wezo NV. Hiertoe is opdracht gegeven aan een onafhankelijk financieel deskundige een due diligence rapport op te stellen en een second opinion op de begroting van Wezo NV 2015 en de meerjarenraming. Peildatum voor de uitgangspunten is 1 januari 2015, omdat dat het laatste moment is waarop Wezo NV de maximale taakstelling namens de vijf aandeelhoudende gemeenten uitvoert.

Zwolle wordt met het enig eigenaarschap ook 100% risicodrager van het exploitatierisico (dit is nu bijna 75%). Het risico stijgt dus met 25%. De onderhandelingen zullen daarom vooral gaan over het dekken van deze risico's.

Vervolg
Gemeente Zwolle gaat nu in onderderhandeling met de overige aandeelhoudende gemeenten. Hiervoor is een stuurgroep en projectgroep in het leven geroepen die in drie fasen de onderhandelingen zullen voeren. De stuur- en projectgroep wordt ondersteund door een onafhankelijk procesbegeleider.

Datum 12 januari 2014

1e fase Wezo NV: vooronderzoek (gezamenlijk traject)
In het vooronderzoek ligt de nadruk op de gezamenlijke doelstelling. Welke informatie is noodzakelijk en is deze beschikbaar? Wat zijn de uitgangspunten bij de onderhandelingen en wie onderhandelt er met wie (bijv. Zwolle met vier gemeenten of met de afzonderlijke gemeenten). Het vooronderzoek wordt projectmatig afgesloten door een go-no go van de stuurgroep. In het vooronderzoek wordt ook in een onafhanklijke due diligence onderzoek (boekenonderzoek) voorzien om de huidige liquiditeit en solvabiliteit van Wezo NV transparant in beeld te brengen.

2e fase Wezo NV: onderhandelingen
Na akkoord van de stuurgroep volgt het feitelijke onderhandelingsproces. Hierbij wordt nadrukkelijk ook gekeken welke delen van de overcapaciteit door de aandeelhoudende gemeenten kunnen worden overgenomen. De stuurgroep bereidt een voorstel voor afzonderlijke colleges en raden voor waarin de resultaten van de onderhandelingen zijn opgenomen.

3e fase Wezo NV: formele afhechting (gezamenlijk traject)
Dit voorstel wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de afzonderlijke college en raden. Daarna kan de notariële afronding plaatsvinden.

1b. Opheffing GR WEZO
De definitieve besluitvorming in de raden van de deelnemende gemeenten is begin februari 2015 afgerond. De raad van Zwolle heeft het besluit tot opheffing genomen op 15 december 2014. Hierbij is gewezen op de toezegging van het college een toekomstvisie op het bedrijf te geven. Als vervolg zal - indien alle raden conform besluiten - direct (jan/feb 2015) een actueel liquidatieplan worden opgesteld. Daarna zullen alle procedurele stappen worden gezet om tot definitieve opheffing per 1 januari 2016 te komen, zoals in de nota van opheffing GR WEZO is beschreven.

1c. Verkenning samenwerking Wezo en SoZaWe Zwolle binnen de Participatiewet
In een gezamenlijke bijeenkomst van de AVA Wezo NV, de raad van commissarissen, het Algemeen Bestuur GR WEZO en de directie Wezo NV is afgesproken om de mogelijkheden en kansen zijn voor samenwerking tussen (onderdelen) van Wezo NV en SoZaWe Zwolle te verkennen. Daarbij worden relevante partners en vertegenwoordigers geïnterviewd. De verkenning is inmiddels gestart. De opbrengst wordt conform de toezegging in uw raadsvergadering van 15 december 2014 eind voorjaar (vóór de PPN) verwacht.

2. Actualiteit Wezo
Het stopzetten van de instroom in de Wsw, de bezuinigingen op het rijksbudget en de nieuwe taken voor gemeente met betrekking tot het bemiddelen van personen met een arbeidsbeperking hebben grote financiele en organisatorische consequenties.

Door het stopzetten van de instroom, en het natuurlijk verloop zal het volume Wsw-medewerkers in de loop der jaren afnemen. Dit leidt tot overcapaciteit (vrijvallende infrastructuur) bij Wezo NV. Hierbij valt te denken aan begeleiding en staf, huisvesting, productiemiddelen etcetera. Minder Wsw-medewerkers betekent minder (of andere) verdiencapaciteit.

Datum 12 januari 2014

Bezuinigingen, voortzetten van tijdelijke dienstverbanden en wijzigingen in het verdeelmodel van het Rijksbudget leiden ook tot een andere financiering van de Wsw-dienstverlening door Wezo NV. We hebben hiervoor pro-actief een financieringsmodel ontwikkeld dat de kosten voor Wsw-dienstverlening bij Wezo NV dekt.

In ***de begroting 2015*** ontvangt Wezo NV met dit financieringsmodel in totaal ruim 24 miljoen euro.

Bijdrage Zwolle financieringsmodel		: ~ 16.750.000
Loonkosten	~ 16.850.000	
Uitvoeringskosten Wsw	~ 4.200.000	
Verdiencapaciteit Wsw	~ 4.300.000	
Dekking: Rijksbijdrage in het Participatiebudget		: ~ 14.800.000
Tekort van Zwolle op het financieringsmodel Wsw		: ~ 1.950.000

Het tekort is slechts beperkt te beïnvloeden, omdat het volledig uit loonkosten bestaat. Per saldo heeft Wezo NV begroot bijna evenveel toegevoegde waarde door Wsw-medewerkers te creëren, als aan uitvoeringskosten Wsw wordt uitgegeven.

Daarnaast is gemeente Zwolle nu voor bijna 75 % eigenaar van Wezo NV. Alleen de werkelijke realisatie van Wsw-dienstverlening met het financeringsmodel wordt gedekt. Dit betekent dat zonder ingrijpen de overcapaciteit als exploitatieverlies moet worden genomen. Wezo NV heeft dit in haar initiële begroting aan de AVA op 4 december 2014 geraamd op 1.170.000 euro (aandeel Zwolle ~ 840.000 euro). De AVA heeft deze initiële begroting niet geaccepteerd en de directie van Wezo NV opdracht gegeven een nieuwe begroting te maken waarbij rekening wordt gehouden met reële interventiemogelijkheden. Wezo NV heeft de opdracht de begroting aan te passen op de krimpende opdracht Wsw met inbegrip van alle risico's.

Het totale tekort voor de gemeente Zwolle bedraagt in 2015 dus 1.950.000 + 840.000 = 2.790.000.

De ***jaarrekening over 2014*** zal naar verwachting sluiten met een tekort van 955.000 euro waar in de begroting rekening was gehouden met een plus van 95.000 euro. De vertraagde inwerkingtreding van de Participatiewet en daarmee uitblijven van een concrete toekomstvisie op Wezo NV door de vijf deelnemende/aandeelhoudende gemeenten heeft ertoe geleid, dat Wezo NV haar organisatie nog niet heeft aangepast op de krimpende opdracht. Daarnaast hebben economische omstandigheden in 2014 ook geleid tot een krimp in de toegevoegde waarde en heeft Wezo NV niet de begrote omzet in re-integratieactiviteiten gerealiseerd. In september 2014 hebben AVA van Wezo NV en AB van GR WEZO kennis genomen van deze ontwikkelingen (er werd een prognose van 800.000 euro tekort verwacht) en de directie opdracht gegeven in te grijpen. Desondanks is in het afgelopen kwartaal het tekort nog verder gestegen.

De geschetste risico's in de meerjarenbegroting worden uiteraard in de onderhandelingen over de aandelen meegenomen.

Datum 12 januari 2014

Financieel
Voor de hiervoor genoemde processen zullen kosten moeten worden gemaakt. Hierbij moet worden gedacht aan de inhuur van de onafhankelijke procesbegeleiding bij het onderhandelingsproces en de verkenning samenwerking. Externe deskundigheid voor onder andere de due diligence, de feitelijke onderhandelingen en de notariële afwikkeling. Bij de start van het onderhandelingsproces zal de procesbegeleider een complete begroting opstellen.

Voor de opheffing van GR WEZO wordt een actuele liquidatiebalans opgesteld. Met de vervreemding van Herfte bestaat de verwachting dat deze met een positief resultaat kan worden afgesloten. De raad zal te zijner tijd worden voorgesteld hoe met dit resultaat om moet worden gegaan. Het zou bijvoorbeeld kunnen worden gebruikt voor de bekostiging van het onderhandelingsproces over de aandelen. Hiermee kan het gehele proces kostenneutraal worden afgerond. De te verwachten bijstelling van de begroting gemeente Zwolle op basis van de prognoses van Wezo NV zal plaatsvinden in de eerstvolgende berap.

Communicatie
De veranderingen in de infrastructuur hebben geen consequenties voor mensen met een Wsw-dienstbetrekking. In alle vormen van communicatie willen we dit blijven benadrukken. De uitvoering van de Wsw is een wettelijke taak van de gemeente.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

Datum 12 januari 2014
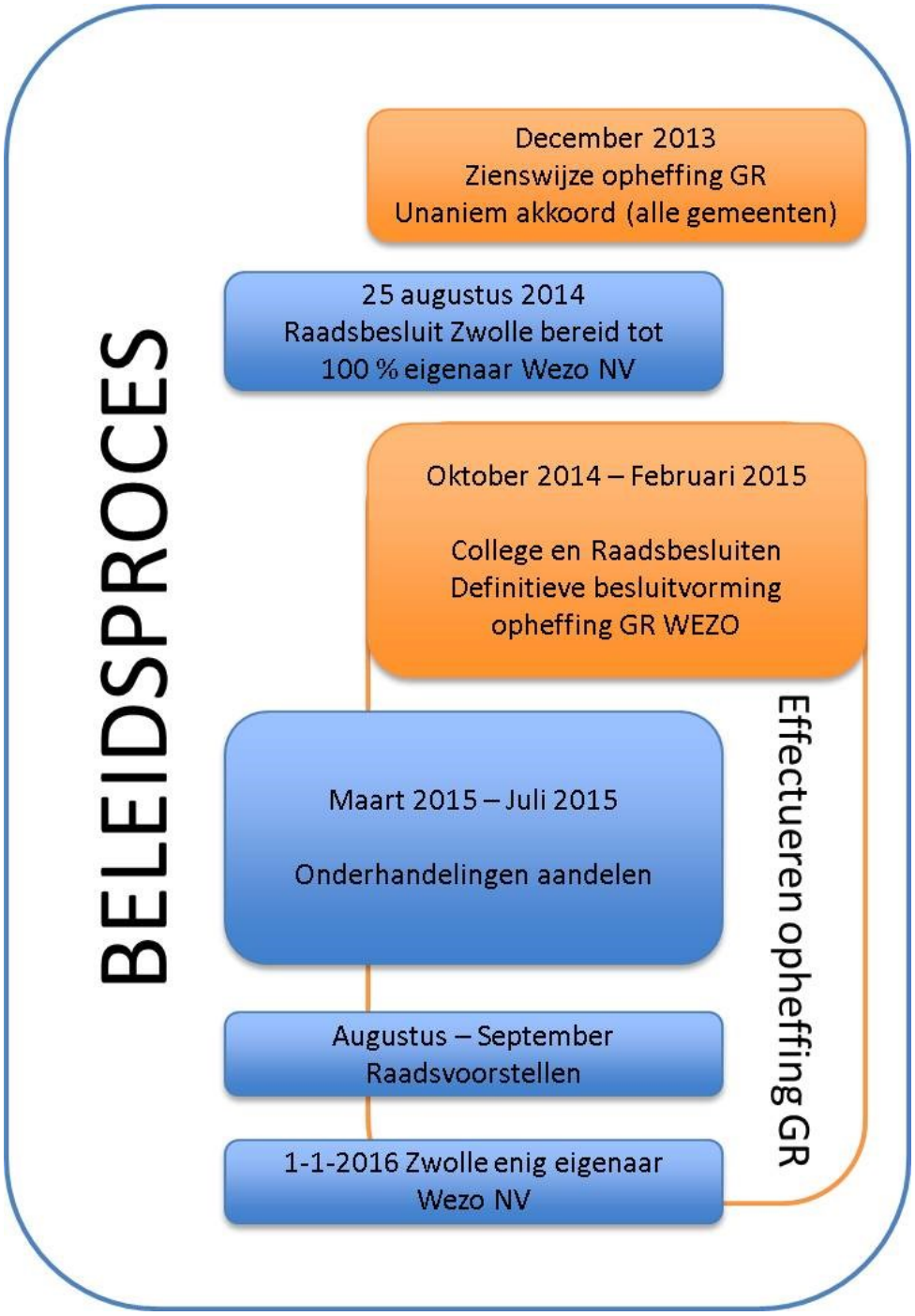
Bijlage: beleidsproces wijziging governance Wezo